

Ervaringsdeskundigheid in het sociale domein

Meer inzicht, draagvlak en betere opbrengsten!

Lies Korevaar

Preventie Alliantie

Ervaringsdeskundigheid betekent het integreren van eigen en andermans ervaringen in collectieve kennis over het leven en over het omgaan met ontwrichtende gebeurtenissen, en deze kennis en kunde professioneel overdragen aan anderen.

Deze collectieve ervaringskennis is gelijkwaardig aan wetenschappelijke kennis en professionele kennis en is in de praktijk goed in combinatie te gebruiken. Gemeenten hebben steeds meer belangstelling voor ervaringsdeskundigen in het sociaal domein. Hoe staat het er voor?

Brede inzet

Gemeenten denken bij ervaringsdeskundigen vaak alleen aan inzet bij de bestrijding van armoede of bij ondersteuning van mensen met psychische problemen. Vaak is onbekend dat ervaringsdeskundigheid bij een verscheidenheid aan groepen en bij uiteenlopende vraagstukken is in te zetten. Bijvoorbeeld bij nieuwkomers, bij mensen met niet-aangeboren hersenletsel en bij mensen met ervaringen van huiselijk geweld of seksueel misbruik. En bijvoorbeeld bij het voorkomen van wachtlijstenproblematiek, bij vraagstukken van participatie waarbij het UWV is betrokken en bij dak- en thuisloosheid.

Op meerdere niveaus

In het sociaal domein zetten gemeenten ervaringsdeskundigen meestal in op microniveau: in het directe contact met burgers, zoals bij ondersteuning van zelfhulp- of herstelwerkgroepen. Ervaringsdeskundigen zijn echter ook van grote waarde voor de kwaliteitsverbetering van maatschappelijke ondersteuning (bijvoorbeeld door participatie in begeleidingscommissies of stuurgroepen of als medeonderzoeker) en bij de ontwikkeling en evaluatie van beleid voor het tegengaan van dakloosheid (zoals de Klankbordgroep Dak- en Thuislozen in Eindhoven). En op macro-

niveau kunnen zij deelnemen aan bestuurlijke overleggen met zorginstellingen en -verzekeraars, lid zijn van adviesraden van overheden, en bijvoorbeeld presentaties geven op congressen. Een voorbeeld op dit niveau is de 'Vliegende Brigade Ervaringsdeskundigheid' die gemeenten bij vraagstukken van dak- en thuisloosheid adviseert over de inzet van ervaringsdeskundigheid.

Collectieve ervaringskennis

Gemeenten vinden het moeilijk om beleid te maken voor ervaringsdeskundigheid. Zo worstelen ze met de vraag hoe voor beleidsontwikkeling voorbij de ervaringsverhalen te komen die zij van individuele burgers horen. Ervaringsdeskundigen kunnen gemeenten voorzien van collectieve ervaringskennis door individuele ervaringen van burgers te bundelen, te reflecteren op eigen en andermans ervaringen, met gebruik van andere relevante kennisbronnen (literatuur, internet) uit de leefwereld.

Organisatorische puzzels

Gemeenten worstelen vaak met meer organisatorische vragen, zoals: Hoe vinden we ervaringsdeskundigen?, Moeten we ze direct in dienst nemen en voor hoeveel uur en voor welk salaris?, Hoe deskundig zijn ze en hoe stellen we dat vast? Zijn er kwaliteitscriteria? Gemeenten kunnen voor het beantwoorden van deze vragen te rade gaan bij de Vereniging van Ervaringsdeskundigen (VvEd), bij de Innovatiewerkplaats Ervaringsdeskundigheid en bij (regionale) organisaties in de GGz en verslavingszorg die ervaring hebben met ervaringsdeskundigen.

Positieve effecten

Onderzoek laat zien, dat cliënten baat hebben bij ervaringsdeskundigheid. Het geeft hen meer hoop, een betere kwaliteit van leven, meer zelfrespect en eigenwaarde en het draagt bij aan sociale inclusie. Bovendien leidt ervaringsdeskundigheid tot een verbeterde houding van medewerkers ten opzichte van cliënten en tot kostenbesparingen voor organisaties. Uitkomsten die hoopvol stemmen voor de inzet van ervaringsdeskundigheid in het sociaal domein. Gemeenten doen er daarom goed aan om zich te verdiepen in een brede inzet van ervaringsdeskundigheid en hoe ze die kunnen faciliteren. Zo ontstaat meer draagvlak voor gebruik van (collectieve) ervaringskennis en de daadwerkelijke inzet daarvan bij dak- en thuisloosheid!

Lies Korevaar is kenner van ervaringsdeskundigheid, heeft voor diverse doelgroepen cursussen ervaringsdeskundigheid ontwikkeld, waaronder voor dak- en thuisloze mensen en weet wat er nodig is voor de maatschappelijke participatie van kwetsbare burgers. Hij is lector Rehabilitatie aan de Hanzehogeschool Groningen en trekker van de Innovatiewerkplaats (IWP) Ervaringsdeskundigheid Noord-Nederland.

Meer weten?

Neem contact op met Lies via e.l.korevaar@pl.hanze.nl of mail naar Preventiealliantie-impuls@radboudumc.nl of [klik hier](#) voor de website van de Preventie Alliantie.

Zie ook: <https://ervaringdiestaat.nl>, <https://www.ervaringsinzet.nu>

Iedereen heeft toekomst met een (t)huis